

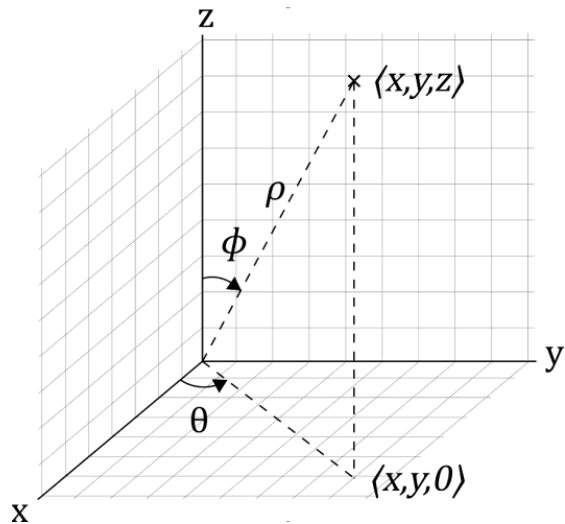
Sammanfattning Föreläsning 15

Sfäriska koordinater

ρ = avståndet till origo ($\rho \geq 0$)

θ = vinkeln mellan $\langle x, y, 0 \rangle$
och positiva x -axeln
(oftast $0 \leq \theta \leq 2\pi$ eller $-\pi \leq \theta \leq \pi$)

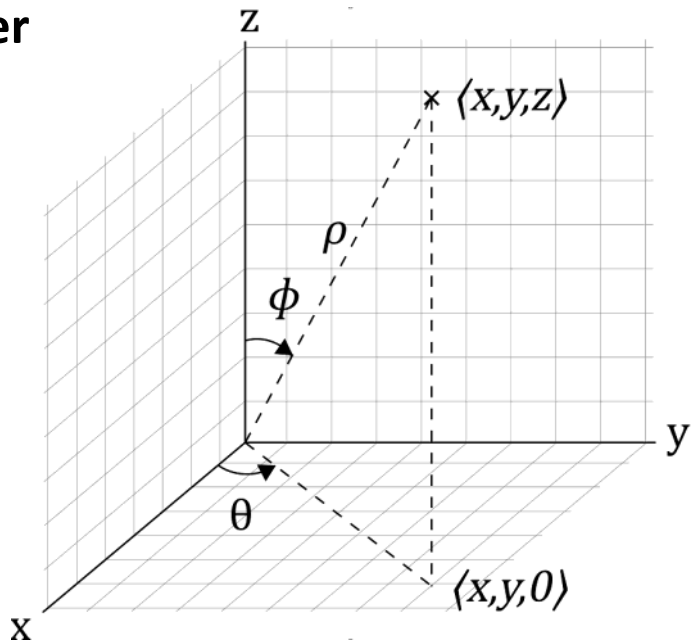
ϕ = vinkeln mellan $\langle x, y, z \rangle$
och positiva z -axeln
($0 \leq \phi \leq \pi$)

Anpassad från "3D Spherical 2.svg"
© Dmcq [CC BY-SA 3.0] / Wikipedia Commons

Formel för sfäriska koordinater

$$\begin{cases} x = \rho \sin \phi \cos \theta \\ y = \rho \sin \phi \sin \theta \\ z = \rho \cos \phi \end{cases}$$

Anpassad från "3D Spherical 2.svg"
© Dmcq [CC BY-SA 3.0] / Wikipedia Commons

Integration i sfäriska koordinater

E "sfärisk låda": $a \leq \rho \leq b, \alpha \leq \theta \leq \beta, c \leq \phi \leq d$

$$\iiint_E g(x, y, z) dV = \int_a^b \int_c^d \int_\alpha^\beta g(\rho \sin \phi \cos \theta, \rho \sin \phi \sin \theta, \rho \cos \phi) \rho^2 \sin \phi \, d\theta d\phi d\rho.$$

Kortare: $dV = \rho^2 \sin \phi \, d\theta d\phi d\rho$ och
$$\begin{cases} x = \rho \sin \phi \cos \theta \\ y = \rho \sin \phi \sin \theta \\ z = \rho \cos \phi \end{cases}$$

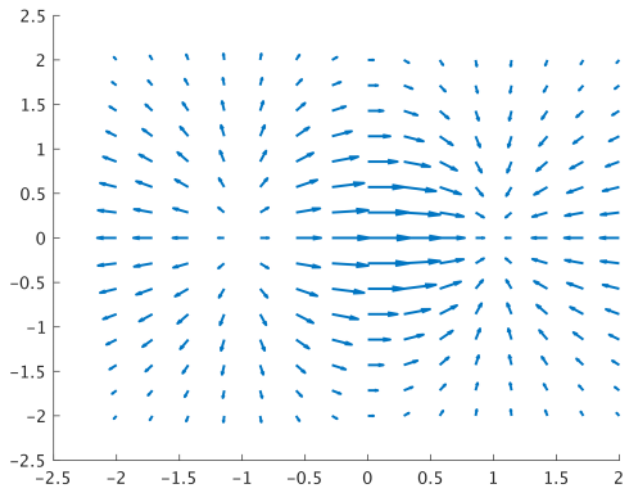
Vektorfält

Funktioner $\mathbf{F}$ från $D \subseteq \mathbb{R}^2$ till $\mathbb{R}^2$:

För varje $(x, y) \in D$ får man

en vektor $\mathbf{F}(x, y) \in \mathbb{R}^2$

(eller motsvarande i $\mathbb{R}^3$)

Kurvintegral av en funktion $f(x, y)$ längs en kurva C

$$\int_C f(x, y) ds =$$

"arean under grafen $z = f(x, y)$
när (x, y) går längs C "

Definieras mha Riemannsumma.

Om C ges av $\mathbf{r}(t)$, $a \leq t \leq b$ är

$$\int_C f(x, y) ds = \int_a^b f(\mathbf{r}(t)) |\mathbf{r}'(t)| dt$$

